

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Орленко О.В. Теоретико-методологічні та прикладні засади функціонування круп'яної індустрії України: автореферат дис. ...д-ра екон. наук: 08.00.03. «Економіка та управління національним господарством»; Класич. приват. у-тет. Запоріжжя, 2016. 40с.
2. Крупиця істини // Пропозиція: Головний журнал з питань агробізнесу. URL: <http://propozitsiya.com/ua/analiz-rynku-krup-eksport-vygidnishe-vnutrishnogo-rynku>. (дата звернення 24.04.2018)
3. Інформаційний дайджест. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/varim-svoyu-kashu-ob-osnovnyh-rezultatah-issledovaniya-rynka-krup-v-ukraine> (дата звернення 26.04.2018)
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 26.04.2018)
5. Український ринок круп демонструє позитивну динаміку // Пропозиція: Головний журнал з питань агробізнесу. URL: <http://propozitsiya.com/ua/analiz-rynku-krup-eksport-vygidnishe-vnutrishnogo-rynku> (дата звернення 28.04.2018)
6. Аналіз ринку круп. Експорт вигідніше внутрішнього ринку // Пропозиція; Головний журнал з питань агробізнесу. URL: <http://propozitsiya.com/ua/analiz-rynku-krup-eksport-vygidnishe-vnutrishnogo-rynku> (дата звернення 28.04.2018).
7. Аналіз ринку сухих сніданків в Україні. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-sukhikh-zavtarkov-v-ukraine-2016-2017-god> (дата звернення 28.04.2018)
8. Жигунов. Д.О., М.Ф. Мардар О.С. Волошенко. Зерновий сніданок на основі вівсяних пластівців. Хранение и переработка зерна. 2017. № 9. С. 26–28.
9. Дойчева К.С. Організація управління ефективністю господарської діяльності підприємств харчової промисловості: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами»; Одеса. 2014. 20 с.
10. Бондаренко С. М. Оцінка рівня якості продукції на підприємстві. Ефективна економіка. 2017. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5527> (дата звернення 10.05.2018)
11. Органолептичні методи визначення якості. URL: <https://docs.google.com/document/d/1SIZ79fANcrsMC11ZMljxOVchHtbmQUWE8FxFRUEXZuw/edit> (дата звернення 08.05.2018)
12. Вимоги до якості крупів. URL: <https://studfiles.net/preview/5118611/page:4/> (дата звернення 10.05.2018)

УДК 338.45:005.336(477)

Ралко О.С.

*доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

П'янкova О.В.

*доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин,
Київського національного торговельно-економічного університету*

СТАН ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ ТА ПЕРСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА

У статті проведено дослідження стану легкої промисловості України за 2007–2017 рр. Визначено основні тенденції, що притаманні як українському, так і світовому ринку товарів легкої промисловості. Досліджено, визначено особливості та розроблено напрями відновлення промислового виробництва товарів легкої промисловості. Запропоновані різні підходи до розвитку сегментів ринку товарів легкої промисловості, що знаходяться на етапах стабілізації та спаду, та сегментів, що швидко зростають. Запропоновано, враховуючи необхідність значних капіталовкладень як у проведення досліджень з метою розроблення інноваційної продукції легкої промисловості, так і для покриття державної потреби, створити певні кластери або рухатися шляхом стратегічного партнерства.

Ключові слова: легка промисловість, тенденції, проблеми, перспективи, розвиток, одяг, взуття, геотекстиль, світовий ринок, стратегічне партнерство.

Ралко А.С., П'янкova О.В. СОСТОЯНИЕ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УКРАИНЫ: РЕТРОСПЕКТИВНЫЙ И ПЕРСПЕКТИВНЫЙ АНАЛИЗ В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ СТРАТЕГИЧЕСКОГО ПАРТНЕРСТВА

В статье проведено исследование состояния легкой промышленности Украины за 2007–2017 гг. Определены основные тенденции, присущие как украинскому, так и мировому рынку товаров легкой промышленности. Исследованы, определены особенности и разработаны направления восстановления промышленного производства товаров легкой промышленности. Предложены разные подходы для развития сегментов рынка товаров легкой промышленности, находящихся на этапах стабилизации и спада, и сегментов, которые быстро растут. Предложено, учитывая необходимость значительных капиталовложений как в проведение исследований с целью разработки инновационной продукции легкой промышленности, так и для покрытия государственной потребности, создать определенные кластеры или двигаться путем стратегического партнерства.

Ключевые слова: легкая промышленность, тенденции, проблемы, перспективы, развитие, одежда, обувь, геотекстиль, мировой рынок, стратегическое партнерство.

Ralko O.S., Piankova O.V. STATUS OF THE LIGHT INDUSTRY IN UKRAINE: A RETROSPECTIVE AND PERSPECTIVE ANALYSIS IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF STRATEGIC PARTNERSHIP

The article contains an analysis of the status of the light industry of Ukraine for the period of 2007–2017. The authors have been determined the main tendencies inherent in both the Ukrainian and the world market of light industry goods. The authors have been explored and identified the specific features and directions for the recovering of industrial production of light industry goods. The authors have been proposed different approaches for the development of segments of the light industry goods market that are in the stages of stabilization and recession, and segments that are growing rapidly. In the article were proposed, taking into account the need for significant investments, both in carrying out research to develop innovative light industry goods, and to cover state needs, to create certain clusters or develop through strategic partnership.

Keywords: light industry, trends, problems, prospects, development, clothing, footwear, geotextiles, world market, strategic partnership.

Постановка проблеми. Ринок товарів легкої промисловості є традиційним ринком і загалом характеризується тенденцією до спаду, навіть у світовому розрізі. Спад у виробництві товарів легкої промисловості у більшості розвинутих країн – стратегічних партнерів України – зумовлений перенесенням виробництва більшості товарів легкої промисловості у країни з дешевою робочою силою. Як правило, найбільшу питому вагу у країнах з розвинутою економікою займають послуги та виробництво товарів з високою доданою вартістю. В Україні найбільшу питому вагу у структурі виробництва традиційно займають продукція аграрних та харчових виробників, що, на жаль, не можна віднести до послуг або високотехнологічних товарів. Україна – це країна з висококваліфікованою робочою силою, що робить її привабливою для перенесення виробництва товарів легкої промисловості всесвітньо відомими виробниками на українську територію. Так і відбувається, більшість експертів ринку товарів легкої промисловості констатують, що на операції толінгу припадає 80% сукупного українського виробництва товарів легкої промисловості. Наявність висококваліфікованої робочої сили робить нашу країну привабливою для всесвітньо відомих виробників одягу, наприклад, на Бердичівській швейній фабриці «Софія» шиються вироби під ТМ Hugo Boss, New Look, Top Shop, Marks & Spencer, на Вінницькій швейній фабриці «Володарка» – для ТМ Next, Laura Ashley, Mexx, Triumph тощо. Проте питання доцільності такого розвитку залишається відкритим, водночас обсяг виробництва товарів легкої промисловості України сягнув у 2017 році 69% рівня 2007 року.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями визначення стану, проблем та перспектив розвитку легкої промисловості займалися аналітики «Асоціації Укрлегпром» [1], науковці І.І. Поліщук та В.В. Шарко [2], Л.Е. Касьян [3], Т.В. Левковська [4], І.Б. Плотніченко [5] та інші.

Постановка завдання. У публікаціях вітчизняних учених значна увага приділяється питанням аналізу стану та визначенню проблем легкої промисловості України. Безумовно, протягом усього періоду від набуття Україною незалежності відбувається постійне падіння обсягів виробництва товарів легкої промисловості. За умови зниження купівельної спроможності населення товари вітчизняного виробництва заміщуються більш дешевими китайського походження. Завданням цієї статті є визначення перспектив та шляхів відновлення легкої промисловості України на основі дослідження розвитку українського та світового ринків товарів легкої промисловості та перспектив розвитку стратегічного партнерства.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою визначення стану та тенденцій розвитку лег-

кої промисловості розглянемо динаміку промислового виробництва України за 2007–2017 рр. (табл. 1).

Часто у працях вітчизняних науковців під час аналізу динаміки промислового виробництва можна бачити приведення до 1990 року. Для уникнення порівняння з періодом набуття Україною незалежності й аналізу, як змінилася потужна легка промисловість із часів радянської влади і дотепер, на нашу думку, доцільно привести дані до 2007 року для глибшого розуміння того, що зараз відбувається з легкою промисловістю. Під час приведення обсягів промислового виробництва у натуральному вираженні до 2007 року ми дійшли висновку, що відбувається як спад промисловості загалом, так і спад обсягів виробництва легкої промисловості. Причому падіння легкої промисловості відбувається глибше порівняно з усією промисловістю України. З метою визначення основних причин та тенденцій розвитку ринку товарів легкої промисловості проведемо подальший аналіз.

Однією з характерних рис розвитку підприємств легкої промисловості є поширеність операцій толінгу, причому, якщо загалом за підприємствами легкої промисловості спостерігається негативна динаміка, то обсяги толінгових операцій збільшуються з кожним роком. Толінг – це послуги з переробки імпортованої сировини, що ввозиться на територію держави без оподаткування та передачі прав власності вітчизняному підприємству, яке її переробляє, із подальшим вивезенням готової продукції за межі держави. Поширеність операцій толінгу на українському ринку товарів легкої промисловості свідчить скоріше про її деградацію, ніж про розвиток, оскільки це просто використання дешевої висококваліфікованої праці. Для ефективного розвитку будь-якої галузі основними передумовами є: легкий доступ до фінансових ресурсів, висококваліфікована робоча сила, легкий доступ до сировини, державна підтримка, наявність та досвід у технологічних процесах. Відсутність у разі легкої промисловості легкого доступу до фінансових ресурсів, сучасних технологій для виробництва високотехнологічних товарів та виваженої державної підтримки залишають для розвитку легкої промисловості України природний шлях – модель використання дешевої висококваліфікованої робочої сили, що і підтверджується поширенням толінгових операцій. Якщо загалом розглянути можливі шляхи розвитку підприємств легкої промисловості за цієї моделі, то не можна стверджувати, що легка промисловість країн із дешевою робочою силою є аутсайдерами на світовому ринку. Так, серед світових лідерів з виробництва текстилю та виробів із текстилю – Китай, Індія, Туреччина; з виробництва одягу – Китай, Бангладеш, В'єтнам; з виробництва виробів зі шкіри – Китай, Бразилія, Росія; світовими лідерами з виробництва взуття

Таблиця 1

Динаміка промислового виробництва України, у % до 2007 року (КВЕД 2010)

Промисловість	код КВЕД	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Вся промисловість	B+C+D*+E*	95.0	75.4	84.6	91.4	90.8	86.9	78.1	67.9	69.8	70.1
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	B	94.9	85.7	90.0	96.0	97.4	98.2	84.8	72.5	72.4	68.3
Переробна промисловість, у т.ч.:	C	94.6	69.3	80.6	88.5	86.7	80.4	72.9	63.7	66.4	69.6
Легка промисловість	13–15	90.7	65.1	73.7	78.6	74.0	69.6	68.6	63.1	64.5	69.1

* Водопостачання; каналізація, поводження з відходами (група E) за КВЕД 2005 була включена у групу D, тому в динаміці промислового виробництва окремо не розглядалася, оскільки не може бути приведена до 2007 року; з причин непорівнянності в динаміці не розглядалася окремо і група «постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря» (група D)

Джерело: розраховано автором на основі [6; 9]

виступають Китай, Індія, Бразилія тощо. Більшість лідерів за обсягами виробництва товарів легкої промисловості – це країни з дешевою робочою силою та наявністю природних ресурсів, що дають їм змогу забезпечувати потреби не тільки національних ринків, а і бути лідируючими експортерами продукції на світовому ринку товарів легкої промисловості. Проте, незважаючи на потенціал, України в цьому переліку немає, оскільки для того, щоб лідирувати за кількісними показниками, необхідно мати чітку, прозору, зрозумілу інвестиційну політику на державному рівні, стабільне економічне та політичне становище. Проте питання доцільності розвитку легкої промисловості України у кількісному напрямі, тобто стратегічна орієнтація на відновлення та збільшення обсягів виробництва товарів легкої промисловості у натуральному вираженні, є досить дискусійним. Натепер Україна йде шляхом розвитку країн із дешевою робочою силою, але за якісним напрямом, тобто наші підприємства шийють продукцію для закордонних брендів у незначній кількості з високою якістю. Фактично більша частина продукції, виробленої для закордонних брендів, реалізується на високорозвинутих ринках країн – стратегічних партнерів (ЄС, США тощо). Причому, на відміну від вищеперахованих лідерів на світовому ринку за різними сегментами легкої промисловості, Україна не задовольняє навіть потреби власного ринку.

Таким чином, для ринку товарів легкої промисловості України є характерними такі тенденції:

- стійка негативна динаміка виробництва товарів легкої промисловості у натуральному вираженні;
- значна питома вага толінгових операцій у виробничій діяльності українських підприємств легкої промисловості;
- переважання імпорту над експортом товарів легкої промисловості, що зумовлює імпортозалежність цієї галузі;
- незабезпеченість внутрішньої потреби у товарах легкої промисловості за рахунок власного виробництва;
- незначна кількість власних відомих брендів, що випускають товари легкої промисловості;
- низька частка інноваційної та високотехнологічної продукції у структурі виробництва легкої промисловості України.

Для визначення перспектив розвитку легкої промисловості України, на нашу думку, варто розглянути, які саме групи товарів випускає ця галузь. Легка промисловість України об'єднує 23 види економічної діяльності згідно з КВЕД, які згруповано у три основні розділи [9]: текстильне виробництво (ткацьке виробництво, виробництво трикотажного полотна, килимів, канатів, мотузок, нетканих матеріалів, інших текстильних виробів, крім одягу, тощо); виробництво одягу (виробництво одягу зі шкіри, виробництво робочого, спіднього, верхнього одягу та аксесуарів, виготовлення виробів із хутра, виробництво трикотажного і в'язаного одягу, панчішно-шкарпеткових виробів тощо); виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (виробництво взуття, дублення й оздоблення шкіри, вичинка і фарбування хутра, виробництво дорожніх виробів, сумок тощо); виробництво іграшок, фурнітури, столового посуду та ін.

Проте якщо, на перший погляд, продукція легкої промисловості є стандартною, а виробництво традиційних текстильних тканин та виробів із них, одягу та взуття є традиційним і знаходиться як на загальносвітовому, так і на українському ринку на стадії стабілізації та спаду, то варто зазначити, що серед

підприємств – виробників стандартних виробів є ті виробництва, які можна віднести до швидкозростаючих ринків. До таких виробів відносяться виробництво вогнестійких тканин, водонепроникних тканин, зносостійких матеріалів, виробів, що використовуються у кривлі будинків, прокладці доріг і належать до товарної групи геотекстилю тощо.

З метою визначення перспективних напрямів відновлення та розвитку легкої промисловості України, на нашу думку, варто умовно розподілити ринок товарів легкої промисловості на такі сегменти: ринок високотехнологічних товарів, ринок товарів виробничого призначення, ринок виробництва хімічних волокон, ринок виробництва текстильних волокон, ринок тканин та виробів спеціального призначення, ринок одягу, ринок взуття, ринок захисного одягу та взуття, ринок моди та fashion-бізнесу, ринок дитячого одягу та іграшок, ринок фурнітури, ринок столового посуду, ринок шкіри та хутра (окрім виробництва одягу та взуття).

Для відновлення та розвитку легкої промисловості нами пропонується:

1. Розвиток таких ринків, як: ринок виробництва текстильних волокон, ринок одягу, ринок взуття, ринок дитячого одягу та іграшок, ринок фурнітури, ринок столового посуду, ринок шкіри та хутра (окрім виробництва одягу та взуття) ринок моди та fashion-бізнесу у межах задоволення внутрішнього попиту за умови повного імпортозаміщення.

Виробництва таких традиційних товарів, як одяг, взуття, посуд останнє десятиріччя демонструє спадну тенденцію у країнах із розвинутою економікою, за цими категоріями виробів приріст спостерігається тільки в країнах із дешевою робочою силою та високою ємністю внутрішнього ринку (наприклад, Китай, Бангладеш). На наш погляд, визначати на державному рівні ці сегменти стратегічними та пріоритетними як для вітчизняного, так і закордонного інвестора недоцільно, оскільки немає сенсу наращувати потужності та вкладати величезні кошти у товари з досить низькою доданою вартістю на висококонкурентних ринках. У напрямі відновлення, нарощення та розвитку виробництва одягу, взуття, посуду першочерговим завданням є підтримка та створення українських брендів, які будуть як за ціною, так і за якістю конкурентоспроможні порівняно з імпортованою продукцією.

Чисельність населення України станом на 2017 рік становить понад 42 млн. осіб, що зумовлює величезний потенціал для виробництва таких товарів масового вжитку, як одяг, взуття, посуд, дитячі товари та іграшки. Варто відзначити, що останніми роками починають з'являтися українські бренди, які швидко завойовують популярність. Серед українських брендів одягу можна назвати ТМ Must Have зі власним інтернет-магазином та фірмовою роздрібною мережею, ТМ Nuances зі власним як інтернет-магазином, так і поки що одним магазином у м. Києві, ТМ N&M зі власною сторінкою у Facebook та магазином у Києві, Valcony Garment зі власним інтернет-магазином та торговельною точкою у Києві, ТМ Vovk зі власним інтернет-магазином та фірмовою мережею. Можна назвати ще десяток брендів, проте всі вони в сукупності не займають навіть 10% українського ринку одягу. Більшість українських брендів одягу з'явилися нещодавно, відповідно, знаходячись на етапі зародження, вони тільки починають нарощення власних обсягів виробництва. На наш погляд, суттєвим стримуючим фактором для розвитку українським брендів одягу та текстилю є необхідність

не тільки налагодження виробництва якісних товарів, але і вкладення у розповсюдження виробів. Так, якщо проаналізувати підприємства, що випускають одяг під українськими брендами, то можна скласти такий профіль: це, зазвичай, невеличке підприємство, що випускає незначні обсяги в обмеженому асортименті, з інтернет-магазином як головним каналом розподілу продукції, з одним шоурумом, який знаходиться у великому місті, як правило, у Києві. Зрозуміло, що незначні обсяги виробництва не дають можливості ані закуповувати тканини та фурнітуру за оптовими цінами, ані зекономити на масштабі, що відображається на низькій популярності серед українського споживача внаслідок високої ціни, особливо порівняно з тією ж китайською продукцією. Аналогічна ситуація характерна і для ринку взуття, і для ринку дитячих товарів. Проте, на наш погляд, розвиток українських брендів одягу, взуття, фурнітури, текстильних тканин, дитячого одягу з часом приведе до розширення їх виробництва та заміщення імпоротної продукції на українському ринку. Для цього потрібно забезпечити, з одного боку, розвиток українського бренду як такого на рівні держави, наприклад, у вигляді тієї ж соціальної реклами, з іншого – полегшити доступ до фінансових ресурсів, що дозволить відкриватися новим та розвиватися наявним виробникам для насичення українського ринку товарами вітчизняного виробництва.

2. Розвиток таких ринків, як ринок високотехнологічних товарів, ринок товарів виробничого призначення, ринок тканин спеціального призначення, ринок виробництва хімічних волокон у межах задоволення як внутрішнього попиту, так і розвитку експорту на основі створення кластерів та застосування стратегічного партнерства.

Зовсім інший підхід порівняно з традиційними товарами легкої промисловості нами пропонується для ринку високотехнологічних товарів, ринку товарів виробничого призначення, ринку виробництва хімічних волокон, оскільки ці виробництва, з одного боку, потребують значних капіталовкладень, витрат на дослідження та розроблення, з іншого – виробництво таких товарів є стратегічно важливим з позиції як їх високої доданої вартості, так і зростаючих ринків.

Окремої уваги у цьому переліку заслуговує виробництво товарів виробничого призначення та спеціального призначення, оскільки на ринок цих товарів впливає потреба у підвищенні обороноздатності країни шляхом задоволення потреб української армії, силових структур – у речовому майні, суцільних виробках до військової техніки й у засобах індивідуального захисту. Легка промисловість зазвичай асоціюється з виробництвом винятково тканин, одягу, взуття, проте, наприклад, технічний текстиль використовують для виготовлення шин, космічних кораблів, сталевих канатів, підводних човнів, танків, автомобілів і літаків, тканин для укриття, транспортерів, комп'ютерів, пожежних рукавів, фільтрів. Внаслідок воєнних дій на сході України та необхідності збереження територіальної цілісності держави постає необхідність забезпечення потреб нашої держави спеціальним одягом, вогнетривкими, зносостійкими, водонепроникними тканинами та виробами з неї, тощо, задоволення потреби в яких повинно забезпечуватися винятково за рахунок товарів українського виробництва. За умови налагодження виробництва якісної та інноваційної продукції можна ввести зобов'язання проводити державні закупівлі у цій сфері винятково товарів українського виробництва, що не тільки вплинуло б на обороноздатність та без-

пеку нашої країни, але і дало би змогу підтримати та розвивати українські підприємства, які займаються виготовленням цих товарів.

З цією метою, враховуючи необхідність значних капіталовкладень як у проведення досліджень з метою розроблення інноваційної продукції, так і покриття державної потреби варто було створити певні кластери або рухатися шляхом стратегічного партнерства.

Висновки з проведеного дослідження. Організація стратегічного партнерства в галузі легкої промисловості вимагає від української держави відповіді на ключове питання стратегічного розвитку, а саме яку роль бажає відігравати Україна як стратегічний партнер – постачальника сировини, постачальника робочої сили чи постачальника технологій.

У разі ролі «постачальника сировини» Україні доведеться жорстко конкурувати з країнами Азії (Китаєм, Індією, Таїландом, Південною Кореєю) та сусідніми країнами (Білоруссю та Російською Федерацією). Наведені вище країни вже довгий час опіюються розвитком і модернізацією відповідних виробничих потужностей, і Україна не зможе швидко запропонувати аналогічний продукт за конкурентною ціною.

Роль постачальника робочої сили – роль, яку переважно виконує Україна на світовому ринку й успішно з нею справляється. Кваліфікована та відносно дешева робоча сила – це ті конкурентні переваги, які сьогодні є в Україні. Водночас такий стан не може бути сталим, оскільки наші конкуренти за першою роллю постійно працюють над покращенням якості освіти та вкладають гроші у наукові дослідження, намагаючись уже зараз конкурувати з технологічно розвиненими країнами Європейського Союзу, США та Японією.

Роль постачальника технологій ще є потенційно можливою для України, але і ставить найбільше вимог до держави: забезпечення тарифного і нетарифного регулювання ринку, інвестицій у наукові дослідження, стратегічного бачення політичного керівництва держави тощо – всього того, що в Україні сьогодні відсутнє або не має системного характеру.

Можна виділити такі основні перспективні напрями стратегічного партнерства в галузі легкої промисловості, як: розроблення новітніх матеріалів, методи з'єднання матеріалів, нове застосування матеріалів. Для плідної роботи в цих напрямках необхідною є відповідна дослідна, виробнича та сировинна база. Новітні лабораторії, сучасні підприємства з сучасним обладнанням, економічно активні підприємства нафтопереробки та нафтохімії, що виробляють сировину для виробництва хімічних волокон, були б гарним заділком для виконання описуваної ролі. Не менш важливим є створення в Україні стабільного економічного, соціального та наукового середовища для чого доцільно було би проведення всіх необхідних реформ в освіті, науці, соціальній сфері, судовій, законодавчій та виконавчій владі, у розподілі повноважень між ними, у сфері конституційного права тощо.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Офіційний сайт Асоціації «Укрлепром». URL: <http://ukrlegprom.org.ua/analitika/>
2. Поліщук І.І. Моніторинг діяльності промислових підприємств як фактор інтенсивності їх розвитку / І.І. Поліщук, В.В. Шарко // Науковий вісник ХДУ. Серія «Економічні науки». 2014. Вип. 6. Ч. 3. С. 82–86.
3. Касьян Л.Е. Стан та перспективи розвитку легкої промисловості України / Л.Е. Касьян // Науковий вісник Ужгородського

- національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 6, частина 1. 2016. С. 147–150.
4. Левковська Т.В. Економічні проблеми легкої промисловості України / Т.В. Левковська // Інноваційна економіка. 2013. № 3 (41). С. 41–47.
 5. Плотніченко І.Б. Сучасний стан та перспективи розвитку швейної промисловості України / І.Б. Плотніченко. URL: http://www.arhive.nbu.gov.ua/portal/natural/2012_739/17pdf.
 6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
 7. П'янова О.В. Зовнішня торгівля України: проблематика структурних змін та пріоритетів / О.В. П'янова, О.С. Ралко // Економіка та суспільство. #5 / 2016 Мукачєво: Мукачєвський державний університет, 2016. С. 65–71.
 8. Iakymchuk T. Enterprises background / Tetiana Iakymchuk, Oleksandra Ralko / Restructuring and Ecology: Current Situation. Country Report. Monograph. Vilnius Szczecin – Kyiv: Vilnius University, University of Szczecin, National University of Food Technologies, Institute of World Economy and International Relations. Published by Kaunas Faculty of Humanities of Vilnius University, 2013, p. 254–259.
 9. Національний класифікатор України ДК 009:20010 «Класифікація видів економічної діяльності», затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчого комітету від 11.10.2010 № 457.

УДК 336.02:658.1+37.091.217

Сембер С.В.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів і банківської справи
Ужгородського національного університету
директор Закарпатського регіонального центру
соціально-економічних і гуманітарних досліджень
Національної академії наук України*

Чубарь О.Г.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів і банківської справи
Ужгородського національного університету
старший науковий співробітник
Закарпатського регіонального центру
соціально-економічних і гуманітарних досліджень
Національної академії наук України*

Матьовка Т.В.

*кандидат економічних наук,
науковий співробітник
Закарпатського регіонального центру
соціально-економічних і гуманітарних досліджень
Національної академії наук України*

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В «ТРИКУТНИКУ ЗНАЇТЬ»

Стаття присвячена аналізу законодавчо-нормативних документів України в сферах освіти, науки та функціонування підприємств, які здійснюють інноваційну діяльність. Визначено основні інструменти та джерела фінансування опорних точок «трикутника знань» (установ освітнього, науково-дослідного спрямування та підприємств-реципієнтів інновацій), а також зв'язків між ними. На основі отриманих результатів вироблено висновки та окремі пропозиції щодо доповнення законодавства для розширення та підвищення ефективності фінансування «трикутника знань»

Ключові слова: «трикутник знань», зв'язки в «трикутнику знань», закон, фінансові інструменти, дослідження, наука, реципієнти інновацій, інновації, інноваційна діяльність.

Sember S.V., Chubar O.G., Matyovka T.V. НОРМАТИВНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ФИНАНСОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В «ТРЕУГОЛЬНИКЕ ЗНАНИЙ»

Статья посвящена анализу законодательно-нормативных документов Украины в сферах образования, науки и функционирования предприятий, осуществляющих инновационную деятельность. Определены основные инструменты и источники финансирования опорных точек «треугольника знаний» (учреждений образовательного, научно-исследовательского направления и предприятий-реципиентов инноваций), а также связей между ними. На основе полученных результатов сформулированы выводы и отдельные предложения по дополнению законодательства для расширения и повышения эффективности финансирования «треугольника знаний»

Ключевые слова: «треугольник знаний», связи в «треугольнике знаний», закон, финансовые инструменты, исследования, наука, реципиенты инноваций, инновации, инновационная деятельность.

Sember S.V., Chubar O.H., Matyovka T.V. REGULATORY PROVISION OF FINANCIAL INSTRUMENTS OF INNOVATIVE ACTIVITY IN THE 'KNOWLEDGE TRIANGLE'

Present article is dedicated to the analysis of the legal and regulatory documents in Ukraine in the fields of education, science and functioning of the enterprises dealing with innovative activity. The principal instruments and the sources of financing the reference points of the 'knowledge triangle' (i.e. the scientific and research institutions and innovation recipients), as well as the relationships between them have been defined. The results obtained resulted in certain conclusions and proposals concerning amending the legislation in order to extend and increase the efficiency of financing the 'knowledge triangle'.

Keywords: knowledge triangle, law, financial instruments, research, science, recipients, innovations, innovation activity.